धर्मादिर्ज्ञेयःतत्रविषयेमेममवचोविद्धि ॥ ५ ॥ प्रतिविधातव्यःचिकित्सनीयः ॥ ६ ॥ यतःपुरस्तादध्ययनकालेऽनुपाल्हताअशिक्षिताअतःदुर्बलस्यैकदेशाध्ययनवतःप्रज्ञाकुतःनकुतःश्चिदित्यर्थः ॥ ७ ॥ द्वैधंएकस्यैवकर्मणःक्वचित्कालेधर्मत्वंक्वचिदधर्मत्वमितिद्विप्रकारत्वं तस्मिन्प्राप्तेतदनभिज्ञःसंशयंसंकटंप्राप्नोति अहिंसायाधर्मत्वेपिचोररक्षयापापंभवतितद्वदिदंज्ञेयं ॥ ८ ॥ पार्श्वतःपश्चात् करणंकरणीयं विष्टंभित्वानिश्चित्यापिमवर्षेप्रजाभ्यःषड्भागस्यार्धंअंशत्रयंवापहीष्यामीत्यभिसंधाय प्रकारयेत्आपत्कालेतमेवषड्भागंसार्धंगुणंसपादगुणंवाप्रकर्षेणगृह्णीयात्तत्कुर्वन्मूढदृष्ट्याऽधर्मीभवतिनतुप्रज्ञादृष्ट्येत्यर्थः ॥ ९ ॥ सतांमतमितिशेषः ॥ १० ॥ मुष्णंतिधर्मशास्त्रविरुद्धंअर्थशास्त्रंनादर्तव्यमितिवदंति वैषम्यंअप्रामाण्यंअधर्मत्वंवा ॥ ११ ॥ शास्त्रचोरनिंदाप्रसंगात्तदुपजीविनोपिनिंदति आजिजीविषवइतिसार्धैश्चतुर्भिः

बुद्धिसंजननोधर्मआचारश्चसतांसदा ॥ ज्ञेयोभवतिकौरव्यसदातद्विद्धिमेवचः ॥ ५ ॥ बुद्धिश्रेष्ठाहिराजानश्चरंतिविजयैषिणः ॥ धर्मःप्रतिविधातव्योबुद्ध्यारा ज्ञाततस्ततः ॥ ६ ॥ नैकशाखेनधर्मेणराज्ञोधर्मोविधीयते ॥ दुर्बलस्यकुतःप्रज्ञापुरस्तादनुपाल्हता ॥ ७ ॥ अद्वैधज्ञःपथिद्वैधेसंशयंप्राप्तुमर्हति ॥ बुद्धिद्वैधंवेदित व्यंपुरस्तादेवभारत ॥ ८ ॥ पार्श्वतःकरणंप्राज्ञोविष्टंभित्वाप्रकारयेत् ॥ जनस्तच्चरितंधर्मंविजानात्यन्यथान्यथा ॥ ९ ॥ अमिथ्याज्ञानिनःकेचिन्मिथ्याविज्ञा निनःपरे ॥ तद्वैयथायथंबुध्वाज्ञानमाददतेसतां ॥ १० ॥ परिमुष्णंतिशास्त्राणिधर्मस्यपरिपंथिनः ॥ वैषम्यमर्थविद्यानांनिरर्थाःख्यापयंतिते ॥ ११ ॥ आजि जीविषवोविद्यांयशःकामौसमंततः ॥ तेसर्वेनृपपापिष्ठाधर्मस्यपरिपंथिनः ॥ १२ ॥ अपक्वमतयोमंदानजानंतियथातथं ॥ यथात्यशास्त्रकुशलाःसर्वत्रायुक्ति निष्ठिताः ॥ १३ ॥ परिमुष्णंतिशास्त्राणिशास्त्रदोषानुदर्शिनः ॥ विज्ञातमर्थंविद्यानांनसम्यगितिवर्तते ॥ १४ ॥ निंदयापरविद्यानांस्वविद्यांख्यापयंतिच ॥ वाग स्त्रावाक्शरीभूतादुग्धविद्याफलाइव ॥ १५ ॥ तान्विद्यावणिजोविद्धिराक्षसानिवभारत ॥ व्याजेनसद्भिर्विहितोधर्मस्तेपरिहास्यति ॥ १६ ॥ नधर्मवचनंवाचा नैवबुद्ध्येतिनःश्रुतं ॥ इतिबार्हस्पतंज्ञानंप्रोवाचमघवास्वयं ॥ १७ ॥ नत्वेववचनंकिंचिदनिमित्तादिहोच्यते ॥ सुविनीतेनशास्त्रेणनव्यवस्यंत्यथापरे ॥ १८ ॥

॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ दंभिनंनिंदत्यर्धेन व्याजेनेति कृतइतिशेषः तेतव ॥ १६ ॥ प्रकृतमाह नेति वाचाकेवलया बुध्यातर्केणवाकेवलेन धर्मवचनंधर्मनिश्चयोनास्तिअपितुसमुच्चिताभ्यांउभाभ्यांध र्मनिर्णयइत्यर्थः ॥ १७ ॥ नत्विति आततायीब्राह्मणोपिहंतव्यइत्यादिवचनंकामतोब्राह्मणंहंतुःप्रायश्चित्तंनविद्यतइत्यनेनविरुद्धमपिनिष्कारणंनप्रवर्तते कोहितद्वेदयद्यमुष्मिँल्लोकेस्तिवानवेतिवचनंयथादि क्ष्वतीकाशान्करोतीत्यतीकाशविधिपरंनतुपरलोकफलेसंदेहोपन्यासपरं एवंअततायिब्राह्मणवधवाक्यमपिअततायीसर्वथाहंतव्यइत्येवंपरंनतुब्राह्मणरूपोऽप्याततायीहंतव्यइत्येवंपरंइतिकैश्चिदुच्यते अपरे तुसुविनीतेनयुक्तिमतापिशास्त्रेणशिक्षितंआततायिवधंनव्यवस्यंतिकर्तव्यत्वेननिश्चिन्वंतिअहिंसाशास्त्रप्राबल्यात् आत्मवधार्थमुद्यताद्गोरिवाततायिनोप्यात्मानंरक्षेन्नगामिवतंहन्यादितितेषांभावः ॥ १८ ॥

Digitized by Google